

SLOVENE

Štev. 164.

POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD.

Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.

(vred. tisk. dvorišče nad tiskarno).

Z urednikom je mogoče govoriti le od 10.—12. ure dopoldne.

Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v četrtek, 21. julija 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredni dnevi in prazniki, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati: za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnishvu prejemati: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.

Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnina 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravišтво je v Kopitarjevih ulicah št. 2.

Vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Inserati se računajo enostopna petivista (dolžina 72 milimetra) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat 9 h, za več kot trikrat 8 h.

V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsila 20 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Upravišškega telefona št. 188.

Francija in Vatikan.

Francoške razmere se razvijajo dosledno dalje. Odkar je na čelu državni oblasti mož, ki se je zarotil, da bo storil katoliški cerkvi vse mogoče krivice, ki so v njegovi moči, ne preide noben dan brez nasilja in krivice.

Dan na dan se ponavljajo po celi francoski državi pretresljivi prizori: Policija udara v mirne redovne šole in tira iz njih učitelje, učiteljice in otroke, ker tako zahteva nova framsonska „svoboda“. Prebivalstvo se razburi, ugovarja, demonstrira; nato pride vojaštvo in s silo zatire nemire. Pred sodišči se potem morajo zagovarjati uboge žrtve Combovega nasilja.

A dokler je šel boj edino le proti redovom, še ni segel tako globoko. Zdaj pa gredo naravnost na to, da zatirajo cerkev samo, in sicer mislijo, da bodo to dosegli, ako razrušijo konkordat.

Mi smo že pred meseci izjavili, da je za katoliško stvar v Franciji boljše, ako sirova sila francoskih framasonov konkordat res razruši; vključno ogromni škodi in težki krizi, v katero pride francoska cerkev vsled tega, se nam zdi, da je to potrebno; kajti sedanja konkordatna zveza ima le ta namen, da se po njej strup iz francoskega državnega življenja zlija tudi v cerkev. Razpor zaradi dveh škofov, ki je sedaj nastal, nas potrjuje v naših mislih.

Med Napoleonom in cerkvijo je bil sklenjen pred sto leti konkordat, ki je urejal razmere med cerkvijo in državo. A preden je stopil v veljavo, ga je že Napoleon prekršil, ker je samovoljno dostavil takozvane »organske člene«, ki niso nič drugega, nego verige, s katero je uklenil ta despot svobodo katoliške cerkve. Papež teh členov ni nikdar priznal.

Pozneje je postalo še hujše. Francoska vlada si je lastila imenovanje škofov in župnikov. Lahko si je misliti, da je imela pri

tem imenovanju cerkvi sovražna vlada svoje nekatoliške namene. Istina je, da je na Francoskem zadnji čas mogel župnik ali škof postati samo duhovnik, ki je bil vladni všeč. Iz tega se da razlagati, zakaj je katoliška duhovščina na Francoskem, vključno svojemu velikemu številu, bila popolnoma brez vpliva. Taki abbeji in moneignorji, ki so bili všeč Combu, pač niso imeli onega duha, ki je potreben, da se povrne takemu narodu, kakor je francoski, zopet katoliško življenje. Najbolj nadarjeni in energični duhovniki so šli v samostane in v misijone, prepustivši javno, najvažnejšo pastirsko službo srednjim ljudem.

Saj že pri nas privatni patronati ne vplivajo najboljše na cerkveno življenje. Ali nismo doživeli tudi pri nas, da se je duhovnik, ki je dobil od liberalnega patrona svojo službo, vedno klanjal liberalni stranki? In zdaj si mislimo tak jarem položen na celo državo, tiščoč k tlom cerkev in vsako njeno svobodno gibanje!

V takem vzduhu prospevajo izdajavci, in čuditi se moramo, da jih ni še več na Francoskem, kakor jih vidimo sedaj.

Kako tlači vlada posebno škofo, dokazuje to, da na Francoskem ne sme noben škof zapustiti svoje rezidence brez dovoljenja vlade. Vsako shajanje škofov pa je strogo prepovedano. Vsak državljani ima svobodo združevanja. A francoski škof se ne sme posvetovati s svojim sosedom! O kakih škofskih posvetovanjih ali skupnem postopanju episkopata ni torej niti govora. Framasoni se zbirajo, socialisti imajo svoje shode, a katoličani jih ne smejo imeti!

Škof Le Nordez v Dijonu je šel posebno daleč v klečeplazenju pred framsonsko vlado. Govorilo se je, da je vstopil celo v framsonsko ložo. Odtlej ni njegova duhovščina hotela več z njim govoriti, in kleriki njegovega semenišča so izjavili, da iz njegovih rok ne sprejmejo mašniškega posvečenja. Med tem, ko je Combes ropal dchodke dobrim kato-

liškim škofom, je nanj zlival svojo milost. Podobno je s škofom Geayem v Lavalu. Ta dva se tudi nista pridružila drugim francoskim škofom, ko so se izjavili proti vladni cerkveni politiki in zapiranju katoliških šol.

Dolgo so v Rimu molče potrpeli. A ko so se pritožbe proti tema dvema nevrednima dostojanstvenikoma množile, ju je poklicala apostolska stolica v Rim na odgovor. Mesto da bi ubogala, sta se zatekla h Combu. Ta jima je seveda rade volje prepovedal, da ne smeta v Rim. Stedil je drugi poziv, ki jima grozi, da bosta izobčena, ako se ne prideta zagovarjati. Tožena sta tudi zaradi zanemarjenja službe in škofjskemu dostojanstvu neprimerne življenja.

Combes se je razveselil: To je povod, da se konkordat odpove, ker ga je baje papež prelomil, ko je francoska škofa poklical v Rim. A papež konkordata ni prelomil kajti določbe, ki brani škofom v Rim, ni nikdar sprejel v konkordat, ampak jo je francoska vlada samovoljno izdala, je torej ona prekršila konkordat.

Vršilo se je jako razburjeno ministrsko posvetovanje. Več ministrov obsoja Combovo postopanje, zlasti minister zunanjih zadev Delcassé odsvetuje od skrajnih korakov. A Combes je teroriziral ministre, ki so sklenili, da se od Vatikana zahteva, naj prekliče izdani poziv.

Tega papež seveda ne more storiti. Njegova dolžnost je, da varuje pravice apostolske stolice proti nevrednim pastirjem in nasilnim sovražnikom.

Najbrže pride zdaj do odločitve. Vse gorje, ki je zadelo deslej francoske katoličane, izvira iz tega, ker je cerkev v sponah. Naj se razrušijo te sponi! Naj odkrito besne framasoni proti vsej cerkvi, samo da bo prosta njihovega jerobstva: Svoboda v imenovanju škofov je za cerkev več vredna, kakor ji morejo škodovati vsi sovražni udarci. Več je naredil sv. Peter v revščini

in trpljenju, nego bi bil storil za katoličanstvo kak od Nerona imenovan dostojanstvenik v škrlatnem plašču! Naj bi tudi to preganjanje izčistilo katoliške vrste! Naj odpadajo oni, ki zdaj na tihem največ škodujejo s svojim brezdeljem ali skritim hlinjenjem! Če Combes to doseže, da potegne nase vse nevredne elemente, potem je storil veliko delo v korist katoliški stvari.

Rusko-japonska vojska.

Rusi zaplenili angleško ladjo.

London, 20. julija. Od ruskih ladij zaplenjeni angleški poštni parnik »Malacca« je imel res, kakor trdijo v verodostojnih krogih, dinamit na krovu ter je bil namenjen v Jokohamo, toda dinamit je bil last angleške vlade (?), katerega bi izkrcali v Honkonu. »Daily Express« trdi, da bo odšel tekoni prihodnih 24 ur specialni kurir z ostro noto angleškega kabineta v Peterburg.

Port Said, 20. julija. »Malacca« je došla danes jutraj sem. Razobešeno je imela ruske zastave. Vodili so jo ruski kapitan in 4 ruski častniki s 45 mornarji in kurjači. Njeno moštvo imajo Rusi zaprti kot vojne vjetnike, ki ne smejo na obrežje. Angleškemu kapitanu ladje, ki je proti takemu ravnanju protestiral, so Rusi grozili z zaporom.

London, 20. julija. Novejša poročila o ravnanju z »Malacco« so še bolj razburila angleške kroge. Tu so mnenja, da bo vlada prisiljena vsled ljudske nevolje, resno nastopiti proti Rusiji. Dokazano je, da sta »Smolensk« in »St. Peterburg« ne le skozi Dardanele, ampak študi skozi Suec plula s trgovsko zastavo. Moštvo »Malacce« je odšlo s parnikom »Osiris« v Brundizij, da tam razloži celo zadevo.

London, 20. julija. Peterburška vest, da bodo »Malacco« spravili v Sevastopol, kaže, da noče Rusija priznati nevtralnosti Dardanel. »Standard« trdi, da narod upa, da bo urad za vnanje zadeve že ukrenil, da se to ne zgodi. Ako bi bilo dovoljeno, da »Malacca« v vojaškem spremstvu plove skozi

LISTEK.

Boji s Tatari.

Po Petruševskem poslovenil J. Steklasa.

(Dalje.)

Dobivši carsko pismo, so začeli Stroganovi razmišljati, odkod bi dobili vojakov: svojih ljudi so imeli za to premalo. Zvedeli so oni o Jermaku, o njegovi predrznosti in pogumnosti, in odpravili so k njemu odpotovanje, povabiti ga k sebi v službo. V tem času je Jermak bežal pred carskimi vojvodi navzgor po Volgi. Stroganovski poziv mu je prišel prav po srcu. Z vso svojo četo (v nji je bilo 540 kazakov) je Jermak priplul po Kami in Čusovi k naselbini Stroganovih ter bil sprejet s častmi, priljudnostjo in mnogimi darovi.

Dve leti je preživel Jermak pri Stroganovih, branil zemljo napadov sosednih narodov ter hodil sam na vojaške pohode v njih zemlje. Ko je postalo okrog Stroganovskih naselbin mirno in varno, so odpravili Stroganovi Jermaka v Sibirijo. V pomoč njegovim kazakom so oborožili še 300 ljudi; Rusov, Tatarov, vjetih Nemcev in Litovcev;

dali so vsem plačo, hrane, lahkih topov, raznega strelnega orožja in vojaške robe. Jermak je vzel voditelje in tolmače, opravil molitev ter se 1. septembra leta 1582. odpravil na pot.

Stiri dni je plul Jermak na strugah¹⁾ in plavih po reki Čusovi. Reka je bila bistra, kamenita; kazaki so se ustavljali in pogostoma počivali. Enkrat so se približali veliki skali, ki je bila visoka 25, a široka 30 sežnjev²⁾; v skali je bila odprtina, visoka kot človek. Kazaki so zlezli skozi odprtino: videli so veliko jamo in v njej mnogo naravnih sob. Kazaki so se odpočili in šli dalje. V pesmi se poje, da so oni tukaj tudi zimovali:

I našli oni peščeru (jamo) kameru
Na toj na Čusovoj-reke, na visjačem (vi-seč) boljšom (večem) kamenju.
I zašli oni sverh (vrh) togo kamenju,
Opuščalisja (spustili se) v tu peščeru kazaki,
Mnogo ne malo divjesti čelovek;
A kotorie ostalisja ljudi pohužjeje (na slabem)
Na drugoj storone v takuju že peščeru ubiralisja (se podali),

¹⁾ Struga — velika ladja.

²⁾ Ruski sažen — 3-134.

I tut im bilo horošo (dobro) zimu zimovat.

Ta skala se od tega časa zove Jermakov kamen. Ko so prispeli kazaki do vira Čusove reke, je postalo na mestih tako plitko, da voda ni nosila strug. Jermak se je domislil: snel je jadra ter jih razpel počez reke; voda se je vzdignila, in struge so druga za drugo plule čez plitvino. Iz Čusove je poplul on v Serebrjano reko in tako prispel v reko Turo.

Tukaj se je začelo sibirsko carstvo. Do tega mesta ni nubeneden v kazake zadiral, ljudi so prav malo srečevali, pa še ti so bili klataži, kočevniki — samo gledali so kazake ter odšli dalje. A od reke Ture dalje je živel narod naseljen, poljedelski, pa je bilo pričakovati od njega odpora. Tako se je tudi dogodilo. Sibirski glavarji so začeli napadati Jermaka. Borili so se hrabro, toda čvrsto se niso mogli upreti, ker so se bili s puščicami, a ognjenega boja niso videli še nikdar.

Na reki Tobol so Tatari poskusili ustaviti Jermaka, potegnivši poprek reke železne verige. Jermak je izmisлил ukano: on je zapovedal navezati buter od šibja, te butare

ogrniti s kazaško obleko ter jih postaviti v ladje, a sam se je podal s kazaki na breg ter napadel Tatara od zadej. Ko so Tatari videli kazake na ladjah in na bregu, so zbežali, a Jermak je odstranil verige in poplul dalje.

V tem času je pribežal h Kučumu neki Tatarin, katerega je bil Jermak vjel, ali ga kasneje izpustil, ko ga je bil vse izprašal, kar je bilo potrebno. Tatarin je začel pripovedati Kučumu o kazakih razne strahote. On je govoril, da so Rusi silni, a vselej, kadar ustrele z loki, ogenj švigne, se dim vali in grom grmi, in dasi pušic ni videti, vendarle prebijejo vsak oklep skozi in skozi. Kučum se je jako razburil in prestrašil, vendar pa ni hotel vdati Jermaku svojega carstva brez boja; razpustil je glasnike ter zapovedal vsemu narodu, da se zbere na vojno. Ko se je zbralo čisti vojske, je poslal Kučum proti Jermaku svojega bratrance Mametkula z 10.000 konjiki, a sam se je utaboril na bregu reke Irliša, pod goro. Mametkul je napadel Jermaka pogumno ter se bil z njim dolgo, celih pet dni; toda vzdržati se ni mogel, nego je pobegnil, izgubivši mnogo svojega naroda. Kazaki so odpluli

Dardanele», bode mnogo Angležev vprašalo, zakaj imajo Angleži brodovje. — »Daily Telegraph« je mnenja, da je Rusija vzbudila največje in najnevarnejše vprašanje o mednarodnem pravu.

London, 20. julija. Kakor poroča »Lloyd«, bode oblasti v Port Saidu toliko časa zadrževale »Malacco«, dokler ne dobe nadaljnjih pojasnil.

London, 20. julija. Angleško časopisje najostreje piše o zadevi »Malacco«. Angleški krogi so raditega vedno bolj razburjeni.

London, 21. julija. Reuterjev urad poroča iz Peterburga: Angleški poslanik je izročil ruski vladi odločno protestno noto, v kateri zahteva, naj Rusi takoj izpušče »Malacco«.

Darovi za rusko mornarico.

Peterburg, 20. julija. Neki veletržec je podaril en milijon rubljev za rusko mornarico in za ranjence.

Vladivostoško rusko brodovje.

Tokio, 20. julija. Vladivostoško brodovje je danes zaplenjeni japonski trgovski parnik popoldne izpustilo ter odplulo zasledovano od japonskega torpednega brodovja proti vzhodu.

Položaj v Port Arturju.

Dopisnik »Rus. Invalida« Agafonov, poroča o položaju v Port Arturju sledeče: »Včeraj me je obiskal v bolnici prijatelj, katera je bil nekakor nisem pričakoval, ker sem mislil, da je v Port Arturju. Seveda sem se začudil, ko sem videl prihajati stotnika generalnega štaba Odincova«. — »Jeli mogoče, da ste Vi?« — »Jaz sem v svoji naravni velikosti.« — »Kako pa ste prišli sem?« — »Prihajam s poročili iz Port Arturja.« — »Pripovedoval je nato, kako je prišel skozi blokado. «Kako je? A so v Port Arturju obupani?« sem ga vprašal. »Nikakor ne. Mi živimo, kakor preje. Trikrat na teden koncertuje godba. Le restavracije so zvečer zaprte. Nikče prebivalcev ne verjame, da bo trdnjava kedaj padla. Japonci bodo vsak napad drago plačali. Sploh vlada v trdnjavi veliko navdušenje. Meni se le čudno zdi velika skrb, ki jo imate Vi za nas. Mi še na predačo ne mislimo me. Pomislite le, kako drago je kupil sovražnik Kinčoy. In to je le malenkost v primeri s Port Arturjem. Ako so imeli Japonci že tam tolike izgube, kaj jih čaka šele pred Port Arturjem?« — »Kedaj ste odšli iz trdnjave?« — »Dne 15. junija zvečer.« — »Ali niso napadli Japonci trdnjave tudi od morske strani?« — »Ne. Bilo je vse mirno. Japonci so prepričani, da so 3. maja zabarikadirali vhod. Mikado je že poslal admiralu Togu pehvalo za to operacijo, toda vhod je prost, kakor popreje.« — »Hvala lepa za dobro vest. Toda ste li druge obvestili, da zapustite Port Artur?« — »Seveda. Ako ste že tu tako vznemirjeni, kako so šele v Peterburgu! Okoli mojega ležišča se je zbiralo vedno več ranjencev in bolnikov, ki so pazljivo poslušali Odincovo pripovedovanje. Vsi smo bili veseli teh novic.

Ruski generalni štab o bitki ob prelazu Motien.

Pariz, 20. julija. Iz Peterburga brzojavlja »Matinov« dopisnik o mnenju ruskega generalnega štaba o bitki generala Kellera pri prelazu Motien in Kuropatkinovem položaju: Vkljub Kellerjevim izgubam vlada v generalnem štabu največji optimizem. Baje se je zgodil Kellerjev napad popolnoma po Kuropatkinovem načrtu. Največ skrbi je delalo Kuropat-

kinu, ker ni vedel, kje stoji Kurokijeva glavna četa. Generalni štab je mnenja, da mu je sedaj general Keller s svojim poizvedovanjem odkril dotično točko in 1000 padlih mož za to ni nikakor prevelika cena. Keller, ki ščiti Ljaojan, je prodiral z dvema divizijama proti japonskim prednjim stražam, ki so stale v Sibelinu, Liakaolnu in Oufandovu. Namena ni imel drugega, kakor prisiliti sovražnika, da pokaže svojo moč v tej okolici. Keller sedaj miruje, ker je dobil pojasnilo. Umaknil se je v popolnem redu. Velike Kellerjeve izgube je pripisati japonskemu gorekemu topništvu. To poizvedovanje je pokazalo, da stoji Japonci z močnimi četami nasproti Ljaojanu. Generalni štab mirno pričakuje Kurokijev napad na utrjeno Ljaojansko taborišče, kamor dohajajo vedno nove čete in topništvo najnovejše vrste. Kakor hitro bodo Japonci pričeli tu z ofenzivo, bo prihitel še Kuropatkin na pomoč. V peterburškem generalnem štabu ne pomislijo, da Okuve čete pričakujejo trenutka, da napade Kuroki Ljaojan ali Mukden, one pa napadejo Dašičavo. Tedaj bi Kuropatkin ne mogel biti povsodi.

Brzojavke o položaju na bojišču.

London, 20. julija. Iz Ljaojana poročajo, da so Japonci vzhodno od tega kraja zelo delavni. Kurokijevi ogleduhi so se splazili za ruske vnanje utrdbe 15 verst vzhodno od Ljaojana. Dne 11. t. m. so vjeli Rusi dva ogleduha, dočim sta jim dva ušla. V Ljaojan prihajajo poročila, da se bije pri Dašičavi bitka. Proti severu vozijo mnogo ranjencev. Bržkone bodo povodnji vplivale na Japonce, da ne bodo mogli napadati z vsemi močmi.

London, 20. julija. Iz Tokia poročajo: O bojih pri Dašičavi in Sanhajvanu poročajo, da so Japonci zasedli 14. t. m. Tapinšan pri Niučvanu. Zjutraj 15. t. m. je napadlo 10.000 Japoncev 500 Rusov pri Sajsajkilnu, 20 milj od Dašičave. Boj je trajal od 4. ure zjutraj do popoldne. Rusi so dobili medtem pomoč iz Dašičave. Končno pa so se Rusi vendarle umaknili ter pustili na bojišču 200 mrtvecev. »Daily Mail« poroča iz Niučvana: V ponedeljek so se Japonci umaknili od Dašičave. Rusom pri Vutajai je došlo na pomoč 600 pešcev, na potu pa je še topništvo.

London, 20. julija. »Times« poročajo iz Tokia, da so trije japonski rušilec torpedovk zaprli z minami reko Liao, kjer je ruska topničarica in neki ruski rušilec torpedovk. Dalje še poročajo, da delajo Rusi v severnovzhodni Koreji pota in most čez reko Tuman. Tudi delajo priprave za dohod močnih čet.

Peterburg, 20. julija. General Kuropatkin poroča carju Nikolaju: Pri južnih prednjih četah se od 17. do 19. t. m. ni ničesar izpremenilo. Dne 18. t. m. smo opazili, da prodirajo močne japonske čete proti Sikojanu. Naše tamkajšnje čete so se po dvo dnevnem boju umaknile proti Kuciji vzhodno od Avpina.

Dr. Fuchs začasni absolutizem.

V »Wage« je objavil poslanec dr. Fuchs članek, v katerem razpravlja o možnosti, kako napraviti red v Avstriji. Pravi, da bi šlo le s tem, ako se razpusti ljudsko zastopstvo in nekaj časa vlada absolutistično. Tak odkrit absolutizem bi bil boljši, kakor je sedanjí prikriti absolutizem s § 14. V vsaki deželi naj bi bili dve narodni kuriji s pravico, reči »veto«, kadar ne bi bili zadovoljni z narodnostno politiko. Ta čas naj bi

se potem izdelal načrt za novo parlamentarno zastopstvo, ki bi se oktroiral.

Češki tabor.

Češki list v Opavi naznanja, da bodo Čehi v odgovor na shod Nemcev priredili tabor Mleskih Čehov, in sicer se bode tabor vršil 18. avgusta pred poslopjem deželne vlade.

Razpustitev državnega zbora.

Poslanec Schraffl je izjavil na nekem shodu, da vlada dela priprave za nove volitve, ako se pokaže jeseni, da drž. zbor zopet ne bode delal. Volitve se bodo izvršile na podlagi splošne in direktne volilne pravice. Nasproti tej izjavi naglašajo dunajski listi, da se ni ničesar določenega, da bodo volitve že jeseni. Neresnično je pa, da bi se volitve vršile po načelu splošne in direktne volilne pravice.

Mažarska pritožba.

Vsi Mažari so razburjeni in razjarjeni na avstrijsko vlado. Zgodilo se je pa res nekaj groznega. Vladi (Ramuni) so namreč priredili v Kutni v Bukovini svojo narodno slavnost, in ta slavnost, ki se je vršila na avstrijskih tleh, razburja viteške Mažare. Brezdvajbeno pride ta zadeva v razgovor v ogrski zbornici in vršile se bodo dolgotrajne rasprave. Mažari imajo nemirno vest, ker zatirajo tudi Vlahe, in zato trde, da je bila slavnost naperjena proti Ogrski in tudi proti Avstriji. Zlasti so Mažari razkačeni na bukovinskega deželnega predsednika kneza Hohenlohe, ker se je osebno udeležil slavnosti.

Ogrski državni zbor.

Ogrski državni zbor je včeraj nadaljeval razpravo o zvišanju civilne liste. Košutovec Bako izjavi, da avstrijski dvorni upravniki ne dovolijo niti vinarja. Zaupanje med kraljem in narodom je zgolj le na papirju, akoravno bi moral upoštevati kralj, da mu bode z ozirom na zavožene razmere v Avstriji Ogrska še jako koristna. V istem smislu je govoril Rath. Poslanec KecsKemethy čenča, naj se vsak vojvoda nauči kakega rokodelstva, ker bi se na ta način pospeševal obrt. Poslanec narodne stranke, Ivánka, izjavi, da se je že za časa Szellove vlade odločil, akoravno je bil član liberalne stranke, glasovati proti zvišanju civilne liste. Od takrat so se pa gospodarske razmere poslabšale in tudi sedanja vlada ne zasluži zaupanja. Govornik končno izjavi, da bode glasoval za Apponyjev predlog. Ko je še govoril prvič v zbornici mladi pristaš Ugronove stranke, Györgypál, in vložil poslanec Pozsgay neko interpelacijo, so sejo zaključili.

Angleži v Tibetu.

Angleži so 14. t. m. pričeli iz Gyangtseja prodirati proti glavnemu mestu Lhasi. Iz Gyangtseja do Lhasse, kjer prebiva Dalaj Lama, je 200 km dolga pot. Angleški poveljnik general Macdonald upa, da bode 5. avgusta že v Lhasi.

Kakor poroča »Daily Mail«, imajo Angleži 4 bataljone pešcev, dva oddelka pehote na konjih, 7. in 30. gorsko baterijo, inženirski cdeleek, kakor tudi veliko priprego. Tibetanci, 2000 do 3000 mož, se zbirajo na Karokanskem prelazu. Angleži so mnenja, da Tibetanci angleškim četam ne bodo mogli več delati velikih težkoč in bode vsak nadaljni odpor povzročil le težje mirovne pogoje.

Francosko.

Kardinal Vanutelli je izjavil nekemu sotrudniku »Gauloisa«, da apostolska stolica

ni kršila nikakih konkordatnih določil. Vsakdo mora priznati papežu pravico, ako pozove brez posredovanja svojega poslanika pri francoski vladi kakega škofa k sebi v Rim in zahteva od njega pojasnila o njegovev delevanju. Mnogim francoskim škofom je vlada ustavila plače, ne da bi bila stopila v dogovor z apostolsko stolico. Neresnično je, da sedanjí papež ne ljubi Francoske. Tudi Pij X. ljubi veliko Francosko. V ministrskem svetu je včeraj Deleassé naznanil tovarišem besedilo vloge, katero je vposlal apostolski stolici glede škofov v Dijonu in Lavalu. Francoska vlada je naznanila apostolski stolici, da pretrga diplomatsko občevanje, ako ne bosta preklicana poziva.

Papeževemu nunciju v Parizu bode franc. vlada vročila potni list, a francoski zastopnik pri Vatikanu bode vložil protest.

Z Balkana.

Upravo sebe, v kateri sta bila umorjena srbski kralj Aleksander in Draga, kakor tudi Dragino obleko so včeraj zažgali. V soboto bodo pričeli s podiranjem starega konaka. Ko se kralj povrne iz toplic v Belgrad, bode na mestu starega konaka že nov park.

V Sofiji so zaprli dva železniška uradnika in vrtnega čuvaja princa Borisa. Izdajali so turškemu komisariatu, kam je bolgarsko vojo no ministrstvo razpošiljalo orožje.

V Kragujevcu še vedno ni mirno in se boje novih spopadov med vojniki in soc. dem. delavci. Gosilne morajo biti zato zatvorjene že ob 10. uri zvečer, tudi policijo so pomnožili.

Iz Sofije poročajo, da se javljajo turške reparske čete in da begunce, ki so se povrnil v domovino, zasledujejo Turki. Vseled tega je prebivalstvo v Makedoniji razburjeno in se je bati nove ustaje.

Soc. demokratska demonstracija v Varšavi.

Socialni demokratje v Varšavi so dne 19. t. m. napravili demonstracijo. Po mestu so priredili obhodi, na čelu spreveda so nosili rdeče zastave in peli preukojne pesmi. Socialne demokratje so razgnali kazaki. Zaprli so 15 oseb.

Maroko.

»Times« priobčujejo objavo, da se med Francijo in Spanijo vkljub naraslim težkočam nadaljujejo pogajanja glede Maroka.

Štajerske novice.

Š »Zaloška čitalnica« v Šoštanj priredi v nedeljo 24. julija t. l. v veliki dvorani hotela »Austrija« gledališko predstavo in koncert s sodelovanjem družbe slovenskih igralcev iz Ljubljane. Spored: 1. Nedved: »Pogled v nedolžno oko«, poje Vida Kočvar. 2. »Ride čitalar«, igrokaz v dveh dejanjih. 3. »Vdovica sem mala«, poje Vida Kočvar. 4. Noviteta: »Poljub«, gluma v enem dejanju. 5. »Psi Psi!«, kuplet, poje Vida Kočvar. 6. »Pri vratu«, izvirna burka. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Cene sedežev: Od I do III. vrste 2 K, nadalje vrste 1 K 40 v., stojišča 60 v. — Začetek ob 4. uri popoldne določil se je radi tega, da bode lahko vsakemu možno udeležiti se tega koncerta, ki bode gotovo nudil vsakomur krasen umetniški vtik. Od celjske strani pridejo 6. gostje ob en četrta na 4 uro pop. in se vrnejo lahko že ob pol 8. uri zvečer, ravno tako tudi 6. gostje od slovenjegraške strani. Naj toraj nihče ne zamudi uporabiti lepe prilike, kajti čitalnični odbor računa ravno z ozirom na jako ugodne železnične zveze na mnogobrojno udeležbo.

Š »Cirkovih pri Pragerskem« je v torek popoldne nastala nuda nevihta, ki je prinesla malo dežja, a mnogo škoda. V spodnjih Jablanah so gospodarstvom poalošja pogorela peterim posestnikom. Požar je povzročila strela, ki je v istem času udarila tudi na polju v voz, ki je zgorel s snopjem vred. Konjo je posestnik izpregel, a so kmalu poginili. Hlapec, ki je bil na vozu, je na roki opečen.

Š Utonil je v Muri pri kopanju 21-letni rudar Franc Senčur. Doma je bil iz Gorenjega Logatca.

Š Velik ogenj. V Cirkovih pri Ptuj je 18. t. m. prišlo goret gospodarstvo poslopje Stijana Sramel. V kratkem je bilo 10 poslopj v ognju. Skode je 15.000 K. Š V Celju je umrl sodnijski sluga Alojzij Kovačič.

Koroške novice.

Š Duhovske zadeve. Župnijo Peravo pri Beljaku je dobil č. g. Jurij Trunk, župnik v Kazazah v Podjurski dolini, župnijo Gozdanje pa č. g. Janko Meierhofer, tamošnji provizor.

Š Matura na celovški gimnaziji. Ismed 29 abiturjentov, ki so bili pripuščeni k ustnemu zrelostnemu izpitu, je dobilo 11

dalje. Tataři vendar niso popustili; šli so po bregu ter streljali s pušicami. Na nekem mestu se je zbralo toliko število Tatarov, da ni bilo mogoče dalje radi njih pušic. Jermak se je približal bregu, udaril na Tatare ter jih pobil jako, ali zato so bili tudi vsi kazaki ranjeni.

Tako je prišel Jermak do gore na Ir-tišu, pod katero se je utaboril Kučum. Solnce je zahajalo, in biti se s Kučumom, je bilo že prepozno, a tudi kazaki so bili trudni, pa je bilo treba se oddahniti. A počiniti na odprtem mestu se ni dalo, kajti Kučumova vojska je mogla nahirpiti sredi noči. Jermak je zapazil na bregu mestece, ga osvojil z bojera ter se nastanil s svojimi kazaki. Nastala je noč, jesenska, temna; pod goro so goreli ognji; Tataři so se vrteli, pripravljaje se za jutranji boj; šum in hrup se je razlegal od njihovega stanišča po reki. Kazakom ni bilo do spanja: težko jim je bilo pri srcu od strahu. Zbrali so se na posvet. Eni so kričali, da se je treba vrniti domov, ker se je nabralo že dovolj raznega dobra, a udariti na Kučuma ne pomeni nič drugega, nego iti v gotovo smrt; od težavnega pohoda in pogostih bojov ni ostalo od njih ni 500 mož živih, a Kučum ima vojske na ti-

soče. Drugi, ki so bili pogumnejši, so držali z Jermakom ter hoteli iti naprej. Oni so govorili: »Vrniti se, je prepozno, reke so že zamrzile: a če je mnogo Tatarov, to nič ne de, bili smo jih doslej, a zakaj jih ne bi še nadalje? Če pobegnemo, bomo zaslužili slabo slavo; mi nismo tako delo obljubili poštenim ljudem, Stroganovim. Pojdimo naprej. Gospod nam bo pomagal in spomin naš bode vedno živ.« Le ta razumna in poštena beseda je obodril vse, celo najbolj plašljive, in kazaki so se enoglasno odločili za boj s Kučumom.

Zjutraj, 23. oktobra, ko se je komaj zdaniilo, je bil Jermak s tovariši že na nogah. Kazaki so pobožno opravili svojo molitev in smelo odšli k gori, kjer se je utaborila Kučumova vojska in zgradila zaseko. Pušice Sibirijakov so se usipale kakor gosta toča, in čim bolj so se približevali kazaki, temveč je popadalo njih ubitih in ranjenih. Ko so Sibirijaki opazili, da je kazakov malo, so prevdarili, da bi se jim na odprtem polju lažje ustavili, zato so prodrli na treh mestih svojo zaseko ter se spopali s kazaki s pestmi. Začelo se je klanje: sekalo se je s sabljami, belalo s sulicami, bilo, grabilo z rokami. Kazaki so se držali dobro, ali tudi Sibirijaki se

niso udali. Z velikim trdom so se kazaki stisnili v dvrsto steno, naperili puške in začeli streljati v trumo. Sibirijaki so skočili nazaj v zaseko, ali semkaj so vlomili za njimi kazaki, a pred vsemi Jermak in ataman Koljco.

Ne jasev to sokol po nebu razletel, Mlad Ermak na dobrom konje razjezivaet (sem ter tje jaha)

Po tija po sili po tatarskija; Huda mahnet palicej — tuda ulica, Peremahnet — pereuloček (popnečna ulica).

Slednjič so kazaki ranili Mamekula. Sibirijaki so ga izvlekli iz boja ter se razbežali na vse strani. Kučum je do tega časa stal na gori ter je z mulami (mohamedanskimi duhovniki) molil Boga. Opazivši, da je njegova vojska pobita, se je žalostno zjokal in pobegnil z drugimi.

Kazaki so počivali tri dni po tej hudi bitki in pokopali svoje mrtve; bilo jih je čez sto mož. Slednjič so se vzdignili 26. oktobra proti mestu Sibiru. Tukaj niso našli niti žive duše, vse mesto je bilo pusto; takorekoč izmrto: prebivalci so razbežali neznano kam. Mnogo zlata, srebra, krzna in raznih drugih dragocenih stvari so našli tukaj kazaki ter so vse po bratovsko podelili med seboj.

prvi red z odliko, 13 prvi red, 4 so pripu-
šeni k ponavljalnem izpitu jeseni, 1 pa je
reprobiran za eno leto.

k Slovenski učitelji na Koroškem.
Kakor se nam poroča, zapustila zopet dva
slovenska učitelja Korotan in se preselila
na Stajersko. — G. Palla, mogoče veste
zakaj?

k Slovenski klub v Pliberku. Po-
ročajo nam: Dne 12. t. m. na dan sv. Mo-
hora in Fortunata smo imeli veliko čast, da
nas je posetil celovski slov. klub in sloven-
sko tamburaško društvo »B. sernice«. — Dne
5. julija so pri Pliberčanih celovski Nemci
»môsvô« kupovali; a ker so ga predrago pla-
čali, so Pliberčanom sedaj poslali račun, da
bi imeli radi baje 300 kron nazaj, in sicer
zato — ker so jim malo zagodli.

k Prevalje. V nedeljo, dne 17. julija
je imelo naše sloven. kat. delavsko društvo
svoje letno zborovanje, katerega se je udele-
ležilo precej ljudi. G. Engler, predsednik
društva, otvoril zborovanje ter pozdravi vse
navzoče. Za tem govori g. R. Tojnko, bo-
goslovec v Celovcu, ki je iz zgodovine
dokazal, da cerkve noben sovražnik ne more
uničiti. — Mladenec A. b. r. a. h. a. m. je poročal
kot udeleženik vseslovenskega mladeniškega
shoda na Brezjah o shodu in deklamiral prav
lepo »Pozdrav mladeničem«, ki ga je zložil
Iv. Baloh. Omeniti moram, da je to, prvo-
krat nastopil domači mladenič kot govornik
in je svojo nalogo res častno izvršil. Le tako
naprej! G. Ivan S. e. r. a. j. n. i. k. je poročal
o shodu zveze katol. delavskih dru-
štev na Koroškem, ki se je višil pretekli
mesec v Celovcu. Kar se tiče udov, je bilo
naše društvo na petem mestu, kar se tiče
govorov in delavnosti pa na prvem mestu.
Društvo ostane iz tehtnih razlogov še naprej
pri kršč. socialni zvezi v Ljubljani. Povdar-
jal je tudi, da so na tem shodu nastopili
navadni delavci kot govorniki in so dobro
govorili. Tudi mi moramo delati na to, da
bodo posebno mladeniči začeli nastopati kot
govorniki. G. cand. prof. I. v. a. n. G. r. a. f. e. n. a.
u. e. r. je osvetlil glavne misli socialnodemo-
krateškega programa in zavrnil napade raznih
časopisov na vseslovenski mladeniški shod
na Brezjah. Vzpodbujal je mladino k zdru-
ževanju. Phil. Fr. K. o. t. n. i. k. je govoril o
vrednosti dela in povdarjal, da je posebno
naloga delavskih društev, da povzdignejo
vrednost dela. Razvijal je program, katerega
si je postavilo slov. fer. akademsko društvo
»Korotan«, govoril o veliki vrednosti mla-
deniškega združevanja in vabil mladeniče na
slov. koroški mladeniški shod, ki se bo vr-
šil, kakor je poročal »Naš Dom«, že letošnje
leto na Koroškem, da se razširi navdušenje
po celem Korotanu. Končno je prodal na
dražbi lep, pristen slovenski koroški »pu-
šelco«. Čisti dobiček pripade fondu za spo-
menik rajnemu g. Rupniku, dolgoletnemu vr-
lemu predsedniku našega društva. Spomenik
že stoji na njegovem grobu, le majhna svota
še ni poravnana. Zpeli smo tudi nekaj slo-
venskih narodnih pesmij.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 21. julija

Spomin na Leona XIII. V Rimu je
v cerkvi sv. Petra imel za ranjkega papeža
Leona XIII. kardinal Agliardi slovesno za-
dušnico. — Papež Pij X. je molil na grobu
svojega slavnega prednika. Zadušnici so pri-
sostvovali nekaki ranjkega papeža in posla-
niki pri apostolski stolici.

Vsesokolsko slavnost bi »Slov. Nar.«
silno rad zlorabljal v svoje strankarske na-
mene. Pri tem tako nerodno postopa, kakor
nekateri gg. slavnostni aranžerji in vzbuja
le pomilovalni posmeh. »Narod« je tako ne-
umen, da se s strankarskim postopanjem ljub-
ljanskega »Sokola« celo b. a. h. a. Ker vkljub
strankarstvu ljubljanskega »Sokola« slavnosti
nismo nasprotovali in smo celo notice pri-
našali, gospode jezi, kajti »Narod« sam pravi,
da so gospodje pričakovali, da bodo mogli
upiti, da so klerikalci sovražniki narodne
misl. Tega pa po znanih dogodkih ne mo-
rejo in le zahvalijo se naj nam, da jih slo-
vansko sokolstvo ni videlo v senci — grabelj!
Mi smo povodom sokolske slavnosti poka-
zali, da s t o j i m o m n o g o v i š j e n e g o
gg. pri »Slov. Narodu«, kateri povsod dajo
duška le svojim strastem, a se nikdar ne
morejo postaviti na kako višje stališče. Ker
se »Narod« tako očitno b. a. h. a. s strankarstvom ljubljanskega
»Sokola«, potem naj se ne čudi, ako
časih naši somišljeniki na dežel. s t e m
r a č u n a j o i n s e ljubljanskim »Sokolom«,
posebno če svoje oglese pošiljajo samo »Na-
rodu«, prigodi kaj tako neprijetnega, kakor
v Cerkljah. »Sokol«, ki pusti, da ga »Narod«
proglasa za strankarskega, ima potem naj-
manj povoda do kakih pritožb. »Narod« je
storil vse, da bi našim somišljenikom otež-

kočil stališče pri vsesokolski slavnosti, vkljub
temu je večina naših somišljenikov razobesila
zastave. Zadoščal bi le en migljaj v »Slo-
vencu« in razvnela bi se agitacija, ki bi
povzročila, da bi mnogo ulc ne imelo no-
bene zastave in bi slovenski »Sokolci« videli,
kak je resnični položaj v Ljubljani. Sedaj
pa se »Narod« laže. Tako piše:
»Tudi na nekdaš Ovi jazhevi
hiši, kjer se svetinapis »Ljud-
ska posojilnica« in na Medija-
tovi hiši ni bilo zastav, in prav je.«
Proti temu le kratko konstatiramo, da
je dr. Susteršič zapovedal razobesiti
na Ovi jazhevo hišo slovensko trobojnico in je
zastava ves čas vibrala s poslopja ravno tako,
kakor so vibrale zastave z Medijastove hiše.
Če je pa prav, da naši somišljeniki ne bi
obešali zastav, se bomo pa drugič
vedeli ravnati. Z ozirom na surovi
»Narodov« napad v soboto so nekateri ka-
noniki umaknili zastave; kdor jih pa še ni
izobesil, se je z ozirom na »Narodovo« suro-
vost premislil jih izobešati. Če je prav,
kakor »Narod« pravi, da »klerikalci« ne iz-
obešajo zastav, zakaj bi bilo potem to sra-
meta? Le malo doslednejše, liberalna gos-
poda, saj ni treba tudi na papirju kazati
svojih kolosalnih mačkov, katere so sloven-
ski gostje na vas najbolj občudovali. Ista
mija liberalcev ob sokolski slavnosti je šla
še dalje. Neki ljubljanski »Sokol« je poslal
Čehom za »Vyletne liste« opis naših razmer,
ki je popolna mistifikacija. V tem opisu
podstavlja Tavčarjevo stranko za »svobodo-
miselnost« in ne črha niti besedice
o nemško-slovenski zvezi. Se-
veda smo o tem mnogo Č. h. o. v. poučili mi,
mnogi so pa že itak vedeli za slavo Tav-
čarjevo ter so prav prezirljivo občevali ž
njim. Odhajajo so mnogi Čehi in Hrvatje iz-
ražali nam svoje ogorčenje nad nerodnostjo
prirediteljev in dejali, naj se drugič pridejo
ti gospodje k njim učiti. Izražali so nam, da
so se prepričali, da so jih prireditelji v
marsikem n. a. f. a. r. b. a. l. i. n. d. a. s. e. d. a. j. p. o. p. o. l. n. o. m. a.
razumevajo, da se noben pameten človek
ne pusti od takih ljudi voditi ter da popol-
noma razumevajo naš boj proti samoljub-
nosti nekaterih domišljavcev, ki imajo tako
neupogljivo narodno enerģijo, da ližejo škor-
nje baronu Schwegljju. Priznavamo, da mi
nismo v stanu prirediti take slavnosti, pri-
kateri bi bilo toliko — n. e. r. e. d. a. i. n. k. o. n. f. u. z. n. o. s. t. i. Ljubljanski »Sokol« so se pač
postavljali, namestu da bi bil vsak pri delu
na svojem mestu, tuje so pa pustili, naj
se obrnejo, kamor hočejo. Sedaj pravijo, da
so le trije hoteli »žeti vso slavo«, a piti
morejo »žajfo«. Ali hočete podrobnosti o
tej »žajfi«? »Sokol« bi se lahko obližali
vseh deset prstov, ako bi imeli na razpo-
lago kaj naših aranžerjev, ki razumejo
d. e. l. o. Vsak, kdor je slavnost opazoval, ve,
koliko so vredne »Narodove« neslanosti.

Bled obhaja letos devetstoletni spomin,
kar ga je daroval cesar Henrik II. briksen-
škemu škofu Albuinu. Dotično listino je ce-
sar izdal 10. aprila 1004. Isti Henrik II. je
pomnožil to daritev 22. maja 1011. s 30 zem-
ljišči med Korensko in Bohinjsko Savo.

Umeščen je bil danes na župnijo Pla-
nino pri Vipavi č. g. Nikolaj S t a. z. i. n. s. k. i.,
doslej ondi župni upravitelj.

Kanonično umeščen je bil danes na
župnjo Dražgoše dosedanji ondnotni
župni upravitelj Francišek B o. n. c. e. l. j.

Ogenj na vlak. Iz Žirovnice se
nam poroča: Včeraj je med Žirovnice in
Javornikom začelo goreti na vrhu voza
osebnega vlaka št. 1714. K sredi so bili
blizu železniški delavci, ki so ogenj pogasili.
Poškodovan je le en voz. Ljudje so se
tako prestrašili, da so se bali iti nazaj v vo-
zove. Pravijo, da se je vžgalo od vročine,
ki je že neznosna.

Utonil je včeraj v Savi pri Zagorju
Martin Markič. Ko so imeli opeludne
odmor, šel se je kopat v Savo, kjer ga je
dohitela smrt. Truplo so okoli 1/2. ure po-
poludne našli v Hrastniku.

Požar. Minoli ponedeljek popoldne
je strela udarila v hlev posestnice Ještin v
Studenčih pri Sori. Ogenj je uničil hlev
in vseh šest lepih živinčev, 4 hiše, 3 hleve,
2 skodnja, 4 svinjake, s šestimi prašiči, več
koštrunov in mnogo raznovrstnega orodja,
vso spravljeno krmo in obleko. Rešiti ni
bilo mogoče ničesar, ker je treščilo v seno,
da se je ogenj bliskoma razširil, in ker so
bili ljudje na polju. Skoda, ki jo cenijo na
30.000 kron, je tem večja, ker so pogoreli
še od zadnjega požara pred šestimi leti za-

dolženi in se sami nikakor ne bodo mogli
opomoči. Dobrohotne darove za pogorelece
sprejema tudi naše upravnistvo.

Promoviran je bil na graški uni-
verzi za doktorja filozofije gospod A n. t. o. n.
M a. j. e. r., profesor v Istri.

**strašno maševanje radi ne-
zvestobe.** V Zemunu se je javil oblasti zi-
dar Jevrom Šefkerinac, da je v Bažaniji po-
noči odsekal glavo svojemu nezvestemu de-
kletu. Oblast je skoro dognala, da je dekle
le težko ranjeno. Šefkerinac je mahal v temi
in je mislil, da je dekle umoril.

Deklica sgorela. V St. Andražu
prebiva družina Tomšičeva. Ose je delavec
v tovarni. Te dni je šla mati z doma v Go-
rice. Menda je ukazala zakuriti starejši de-
setletni hčerki. Ker ni hotela goreti, je šla
po petrolej ter si ž njim pomagala. Tako
početje je strašno nevarno, in res se je zgo-
dila nesreča. Mlajša šestletna hčerka Fran-
cika je bila poleg pri ognju, kar je švignil
plamen po njej, dekllica je gorela. Valed
epoklin le dekllica umrla.

Italijanski neodrešenci v Trstu
so priredili včeraj zopet demonstracijo. Po-
licija je večkrat skušala razporediti demon-
strant. Aretirala jih je 14. Demonstraciji so
se skušali pridružiti tudi socialni demokrati
z rdečo zastavo, kar jim je pa policija pre-
prečila.

Velika tatvina v Trstu. V Trstu
so vlomili tatovi v zalogo vina gosp. Ivana
L. n. i. e. v. i. c. a. Vlomili so v blagajno in odnesli
33.659 kron. Včeraj je policija aretirala
brata Lonjevca, ker sta s pomočjo Antona
Stanko sama vlomila, da bi osleparila zava-
rovalno družbo.

Smrt na poročnem potovanju.
Iz Ljovna poročajo o novoporočencih, ki sta
utonila pri Reki. Smrt zakonskih German
spominja na ameriški dvoboj. Stiri me-
dicinci so se zagledali v svojo koleginjo,
ponejšjo gospo German. Odločili so, da naj
ameriški dvoboj določi, kdo bo njen mož.
Trije so potegnili črne kroglice in se umorili.
Četrti, German, ki je deklico poročil, je ž
njo sedaj na ženitovanjskem potovanju pri
Reki utonil.

V Siški so prijeli zelo nevarno ta-
tico Marijo Burgar, oženjeno posest-
nico, doma iz Broda pri Ljubljani. Burgar
je kradla, kot bi imela »od štuka«. Najraje
je imela perutnino. Plazila se je od hiše do
hiše in pri vsiki je ugrabila po jedno ali
dve kokoši. Da bi jo pa kokeži ne izdale,
jim je najprej zavila vrat. Niso se zastoj
čudili njeni sosedje, da je Marija Burgar
tako debela in še celo n. e. r. č. e. v. a. l. i. s. o. s. e., da
gledajo kure iz nje. Burgar je bila vže 10
krat kaznovana in vedno radi majhnih ta-
tvin. Pri zadnji tatvini je pokradla s ku-
rami vred tudi dragocene stvari nekemu
posestniku v Siški, kateri jo je ovačil orož-
nikom.

Velika nesreča v Sinju. Iz Sinja
v Dalmaciji nam piše rojak: Po dalmatin-
skih mestih in trgih imajo staro navado, da
na predvečer župnijskih patronov prireajo
umetne ognje. V ponedeljek zjutraj je v
Sinju pirotehnik Ornik s svojimi pomočniki
delal priprave za umetni ogenj na predvečer
Velike Gospojnice. Tvarina pa se uname in
razleti s strašnim pokom. Ornik in en po-
močnik sta bila takoj mrtva, dva nevarno
opečena. Dva kmeta sta šla ravno mimo de-
lavnice, eden je bil mrtev, drugi nevarno
ranjen.

Vodovod na Stari Vrhnik je
večinoma že dograjen. Kakor nam poroča
Vrhničan, so ljudje jako veseli potrebnega
vodovoda in se zahvaljujejo vsem, ki so po-
spešili to delo, osobito g. poslancu Povšetu.
Dan slovesne otvoritve ni še določen.

Nesreče. Alojzija Kralj v Mengšu
je padla na dvorištu in si zlomila roko.
Fran Seme v Domžalah si je zlomil nogo.

Po toči poškodovan v novo-
meškem okraju je deželna vlada naročila
2 želez. voza ajde. Dobile so občine: Brus-
nice 3612 kg, Prečina 5025 kg, Smihel
Stopiča 4979 kg, Rudolfovo 405, Mirnapet
2268 Trebnje 540, Vel. Loka 540 in Do-
berniče 4320 kg.

Visoka starost. Dne 18. t. m. je
umrla najstarejša oseba v župniji na Vrhu
pri Vinici Margaret a. K. o. b. e. z. V. r. h. a.,
štav. 4. Doživela je 91 let. Rojena je bila
11. julija 1813, vdova pa od 14. februarja
l. 1844.

Družbi sv. Cirila in Metoda je
zopet izročil g. Ivan J. e. b. a. d. i. n., trgovec
v Ljubljani, dobiček od prodaje
Cirilin Metodove kave v znesku
200 k r. o. n. Slovenski trgovci in gos-
podinje, konujte le ta domači izdelek!

Smrtna kosa. Umrl je v Gorici v
Židovski ulici v svoji hiši gosp. Ivan
Wagner, ki je bil svoj čas inženir v
ameriških Zedinjenih državah. V Gorici se
je nastanil pred kakimi desetimi leti. Po-
sestvo je imel v Dornbergu in menda tudi
na Gradišču nad Renčami.

Premeščenja. Premeščen je sodni
pristav Fran M a. v. a. r. iz Podgrada v Pazin.
— Premeščen je okrajni komisar E. g. r. o. f.
D a. n. d. i. n. i. z Gradišča v Sežano. Kakor
vemo, Dandini ne zna slovensko. Kaj bo
delal v Sežani?

Povozil je posestnik Janez Kavčič
iz Stare Vrhnik 5letnega Ignacija Rodeta,
ki je dobil take poškodbe, da je umrl.

Otrok se je zadušil. Apolonija
Proš v Gorenji Siški je 16. t. mes. položila
svojega 5letnega sinčka v posteljo ter nato
šla v Ljubljano. — Ko se je vrnila domov,
našla je mrtvega otroka. Otrok se je v po-
stelji zadušil.

V Savo je skočil pri Zidanem
mostu bivši gostilničar v Selnici Janez
P e. š. e. c. in utonil.

V Savi je utonil 13letni posest-
nikov sin Stefan Osepek iz Podkrajca.

Iz Litije poročajo, da bo stavba
novega sodniškega poslopja skoro pod
streho.

S koso po glavi. V Lazah pri
Planini je napadel Anton Mrzlik delavca An-
tona Sublja, ker mu ni hotel dati za pijačo.
Mrzlik je Sublja udaril s koso po glavi in
mu prizadel nevarno rano. Odsekal mu je
tudi uho. Sublja so prepeljali v ljubljansko
bolnišnico, Mrzlika so pa prijeli v Logatou
orožniki.

Podbreški diletanti so, kakor se
nam poroča iz Boh. B. strice, priredili prete-
čeno nedeljo predstavo »Bogata tetak«. Ude-
ležba je bila precejšnja. Ljudje so bili jako
zadovoljni. Posebno pozornost so vzbudili
»Dmnikarji«, ki so neli kuplet. Prihodnjo
nedeljo igrajo »Sv. Elizabeto«. Živili!

Ljubljanske novice.

Umrl je dne 12. t. m. v Gornjem Ko-
sincu na Hrvaškem črkostavec g. Mark o
F a. d. l. j. e. v. i. č. Bil je mnogoletni sodnik
»Katoliške Tiskarne«. Valed boleznj se je
podal v svoj rojstni kraj, kjer ga je dohi-
tela smrt. Rajniki je bil znan in priljubljen
v vseh slojih. Bodi mu blag spomin!

Mestni vodovod in vročina. Siroji mest
nega vodovoda ne morejo pridobiti toliko
vode, kolikor jo sedaj Ljubljana v silni vro-
čini potrebuje. Danes so morali škropljenje
po mestu deloma ustaviti. Skropili so le s
štirimi vozmi. V rezervoarju mestnega vodo-
voda je bila danes voda le še 1.40 m vi-
soko. Po mestu hodita dva uslužbenca opo-
minjat stranke, naj ne ravnaajo prepotratno
z vodo, da je ne zmanjka.

Ljubljanski turnarji pljuvali na češke
dame. Z Jesenic nam poročajo, da so ljub-
ljanski turnarji na jeseniškem kolodvoru
pljuvali ond. e. š. k. i. m. d. a. m. a. m. v. o. b. r. a. z.
Kaj takega zmere le kaka b. a. r. a. b. a.!

Mohamedanca pripeljali v Ljubljano. Na
Brdu so te dni aretirali brezposelnega
mohamedanca William Morgan iz Of Meor-
ling v Severni Ameriki, za katerega se ne
vé, kako je prišel na Kranjsko. Govori samo
angleški in španski. Orožnik ga je zasačil
pri beračenju. Ker pa na Brdu ne govoré
in ne razumejo angleški ali pa španski, so
ga prepeljali v Ljubljano. Kako in pa kam
ga bodo spravili po prestani kazni, se še ne
vé, ker obdolženec trdi, da je brez rodi-
teljev.

Psovanje vojakov je pri nekaterih čast-
nikih na dnevnem redu. Sedaj so pričeli vo-
jake že po cestah psovati. Neki posestnik
nam piše: Te dni sem šel po Ambroževem
trgu. Opazil sem stotnika Colerusa p. l. G. e. l. d. e. r. n. v. i. s. k. o. na konju. Mož je
menda čutil, da sedi zelo »visoko«, ker na-
krat čujem iz njegovih ust psovke: »Mistvieh«!
»Marš!«! Začuden pogledam, komu velja ta
stotnikova nemška duhovitost in pred njim
opazim — r a. č. u. n. s. k. e. g. a. p. o. d. č. a. s. t. n. i. k. a. Računski podčastnik je v očeh tega
stotnika »Mistvieh«! Ali res ni pota, da bi
se taki surovosti pristregel jezik? Ako se ra-
čunske podčastnike tako psuje, kako psujejo
šele možje! G. g. poslanci, zapomnite si vse
take slučaje, katere poroča »Slovenec«.

Ljubljana se jima dopade. Marija Virant
z Iga pri Ljubljani in pa Jara Sparovic iz
Cerknice bili sta že večkrat kaznovani radi
brezposelnega vlačugarstva in radi tatvine.
Obedve bili sta tudi že v prisilni delavnici
v Lankovici, ker jima delo smrdi. Pri zadnji
kazni, katero sta imeli prestati, jima je bila
tudi Ljubljana prepovedana. Ker se pa le ne
ozirata na prepoved, ju je včeraj policija
zasledila pri vlačugarstvu in ju aretirala.
Baje pojdeti zopet na daljši dopust v Lan-
kovic.

Umrl je c. kr. živinozdravnik g. Ru-
dolf Salokar v 36 letu svoje dobe.
Pogreb bo jutri. — Umrla je Marija Hart-
man, gostilničarjeva hči, stara 7 mesecev.

Nevaren prisiljenec ušel. Včeraj je po-
begnil od dela nevaren prisiljenec Korošec
B r. a. n. d. s. t. a. e. t. t. e. r., ki je zlozlasen tat.

Letoviščarji se vračajo. Domov se je vr-
nilo mnogo ljubljancev, ki so se podali
na počitnice na jug. Pravijo, da je na jugu
neznosna vročina.

Hotela »Union« je na onem delu, ki je
obrnjen proti frančiškanski cerkvi, dograjeno
že drugo nadstropje. Ko podoero staro Ma-
yerjevo hišo, se bo zgrajba krasno videla od
nasprotnega brega Ljubljance.

Najdena je bila zlata damska ura in
bankovc za 20 kron.

Vročina. Danes je bilo toplote nad 31
stopinj C.

Oblačiti se je pričelo danes popoldne.

Razne stvari.

Najnovejša od raznih strani.

Nevesta z 200 milijoni. Ena najbogatejših gospodičen na svetu god. Pavlina Astor se bo poročila s kapitanom H. Spender Clayem. Sedaj živi Pavlina Astor s svojim očetom v Londonu. — Stavka v Boryslavu. Del stavkajočih delavcev v Boryslavu je razrušil delavsko sloga in prišel delati. Delavce, ki delajo, stražijo vojski. — Potovanje okoli sveta bo nastopil jemenišni prestolonaslednik. — Zboljanje plač ogrskih železničarjev je gotova stvar. Dobili bodo boljše plače tudi že za preteklo mesec t. l. — Radi silne vročine nedostaja vodovodoma vode na Dunaju in v Berlinu. — Nemir so povzročili jetniki v Przemyslu, ker so izvedli, da se je zanje kuhala jed v kotlih, v katerih so nekateri pazniki umivali noge. — Sedemdeset letni morilec. Včeraj je 70-letni ameriški polkovnik Wilson v Parizu streljal na gubernato Murmansk, a jo le lahko ranil. Napadel jo je, ker ni marala zanj. Nato je streljal nase; težko ranjenega so prepeljali v bolnico.

Darovi.

Za pogorelce v Retjah pri Loškem potoku: Župni urad Sodražica 80 K, Fr. Jaklič, dež. poslanec 20 K, posojilnica v Dobropoljah 100 K, župni urad Ovišje 10 K, župni urad Vel. Poljane 20 K, župni urad Dobrova 8 K, župni urad Sora 34 K, Fort. Stikelj, gostinčar 450 K, Helena Vesel v Sodražici 20 K.

Vsem blagim dobrotnikom povrni Bog!

Loški potok, 18. julija.

I. Rihtaršič
župnik.

Za pogorelce v Smihelu so še darovali: Župni urad Trnovo, Notranjsko 35 K, Janez Gerčar, župnik v Dobu 20 K, župni urad v Čemšeniku 15 K, župni urad Trnovo, v Ljubljani 6 K, Jožef Knific, kurat, Pomišelj 10 K, Ant. Lovšin, župnik na Dobravi 18 K, uredništvo »Slovenec« 32 K, župni urad St. Jurij pri Kranju 25 K, Ant. Kukulj, župnik v St. Jurju pri Kranju 5 K, župni urad sv. Jakob v Ljubljani 20 K, Ahačija Sabec zavoj obleke.

Hrenovce, 18. julija.

A. Žgur
župnik.

Poslani našemu uredništvu:

Za pogorelce v Smihelu pri Hrenovicah: Župni urad Trata 32 kron.

Za družbo sv. Cirila in Metoda so našemu uredništvu poslali gg. negoslovci v Mariboru 200 kron.

Telefonska in brzojavna poročila.

Biskup Strossmayr nevarno obolel.

Zagreb, 21. julija. Biskup Strossmayr je v Rogatecu obolel ter bil previden s svetimi zakramenti.

Japonsko-ruska vojska.

Berolin, 21. julija. Iz Tokia prihaja poročilo, da je bilo v bitki pri Motienskem prelazu 40.000 Rusov in 30.000 Japoncev. Od japonskih prednjih straž so bili vsi častniki in skoro vse moštvo uničeni ali ranjeni. Ranjenci so se borili dalje, da je prišla pomoč in da so se Rusi morali umakniti proti Ljaojanu in Mukden. Japonsko konjenišvo je zasledovalo Ruse do mukdenških zidov (?).

London, 21. julija. (Kor. urad.) Reuterjev urad poroča o novem ruskem napadu na Japonce pri Motienskem prelazu. Prvi napad so Japonci odbili. Potem so se Rusi 19. t. m. navadili na desno japonsko krilo, »so se morali umakniti. Nato so Rusi dobili ojačenja. Ko je bila oddana ta vest, je boj še vedno trajal. Izid boja še ni znan.

London, 21. julija. Konflikt z Rusijo radi ladje »Malacca« postaja vedno resnejši. Angleška vlada je sklenila s vsemisredstvi, kisojinarazpolago, preprečiti, da Rusi ne odpeljejo »Malacce« v kako usko luko. »Times« pravi, da bo Rusija tem lažje odnehala, ker nima prav. Nomena angleška vlada bi ne ravnala v tem oziru drugače, nego sedanja.

London, 21. julija. (Kor. urad.) Iz Port Saida poroča Reuterjev urad, da je »Malacca« neznano kam odplula. Skoro gotovo jo peljali v Libav.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ignacij Žitnik.

Peterburg, 21. julija. Iz Dašičava poroča: Vreme je lepo. Japonci so nedeljavni, ker so Rusi prijeli nekega stotnika japonskega generalnega štaba, ko se je približal ruski črti. Japonci se boje, da so Rusi bili od tega stotnika obveščeni o zadnjih japonskih gibanjih.

Tiencin, 21. julija. Iz Tokia prihaja vest, da so radi zakasnelih vojnih operacij in radi odgođenega napada na Port Artur po Japonskem nemiri. V Kobe so baje izredniki zažgali hišo francoskega poslanika.

Carigrad, 21. julija. Angleški poslanik je protestiral pri turški vladi, ker je zopet ena ruska ladja hotela skozi Dardanele.

London, 21. julija. Iz Jokohame poročajo, da je rusko vladivostško brodovje za plenilo več japonskih trgovskih parnikov. V Tokiu se boje, da pride v par dni vladivostško brodovje na višino pred tokiško luko, ako vozi s hitrostjo 15 vozlov.

London, 21. julija. Čuje se, da je Francoska v Argentini kupila za Rusijo dve oklopni križarici.

Bndimpešta, 21. julija. Včeraj so morali vsi železničarji, ki so sodelovali pri zadnjem štrajku nanovo priseči.

Belgrad, 21. julija. Metropolit Inocencij se bo šel zdraviti v Karlove vane. — Občina je darovala 100.000 dinarov za spomenik Karagjorgju.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi.	Nebe	Padavina v 24 urah
20	9. zveč.	736.2	22.2	sl. zah.	jasno.	0.0
21	7. jut.	736.1	17.9	sl. sever	del. obl.	
	2. popol.	734.4	31.9	sr. zah.		

Srednja večerajšnja temperatura 22.3°, norm. 19.9°

Dunajska borza

dné 20. julija.

Skupni državni dolg v notah	100 —
Skupni državni dolg v srebru	100 —
Avstrijska zlata renta 4%	118.65
Avstrijska krona renta 4%	99.85
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	91.20
Ogrska zlata renta 4%	118.60
Ogrska krona renta 4%	97.15
Ogrska inv. renta 3 1/2%	88.95
Avstro-ogrske bančne delnice	16.08
Kreditne delnice	636 —
London vista	239.75
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v.	117.27 1/2
20 mark	23.46
20 frankov	19.02
Italijanski bankovci	95.03
C. kr. cekini	11.30

Društvo tiskarjev na Kranjskem javlja žalostno vest, da je preminul njega večletni vrli član, gospod

Marko Fadljevič

dné 12. julija t. l. v Gornjem Kosinju na Hrvaškem po daljšem bolehanju.

Dragi pokojnik bo di priporočen blagemu spominu.

Ljubljana, 21. julija 1904.

Mesto posebnega obvestila.

Odda se

več sob za letoviščarje

z vso opravo v lepem kraju na Gorenjskem, pol ure nad Kranjem. Električna razsvetljava in pripravo za kopanje.

Več se poizvz pri Blažu Zabretu v Brifofu, pošta Kranj. 1230 4-2

Hiša

v Novem mestu na prodaj.

Ista se nahaja na najodličnejšem prostoru glavnega trga, ravno nasproti mestne hiše, je enonadstropna, ima lepo stanovanje in dvoje prodajalnic. Proda se pod ugodnimi pogoji. Več pove lastnik Ferdinand Tomazič, c. kr. višji poštni kontrolor v Ljubljani, ali pa g. J. Krajec v Novem mestu. 1169 5-3

Osobje „Katoliške tiskarne“ in nje imejtelji obveščajo gospode stanovske tovariše, gospode lastnike tiskarn, znance in prijatelje, da je umrl gospod

Marko Fadljevič

mногоletni sotrudnik „Katol. tiskarne“

v torek, dné 12. julija t. l., po dolgotrajni, zelo mučni bolezni v Gornjem Kosinju, svojem rojstnem kraju na Hrvaškem.

Blag mu spomin!

V Ljubljani, dné 21. julija 1904.

I. ljublj. izdelovalnica drož.
Ujudo naznanjam, da sem na tukajšnjem trgu osnoval
izdelovalnico drož
in da me moje dolgotrajne izkušnje v tej stroki usposabljajo, da morem izdelovati
1211 3-3
močne in dobro ohranljive drože.
Vabim gospode trgovce in pekarske mojstre, da napravijo poizkus s tem
domačim izdelkom
in pri meni naročajo svoje potrebitine v tem predmetu.
Veleposlovanjem
Prva ljubljanska izdelovalnica drož
Sigmund Wolkenfeld
Spodnja Šiška

2 trgovska učenca
vešča slovenskega in nemškega jezika
sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom
ANTON TREVEN, Jesenice.

Grenčica
„Florian“
in likér
„Florian“
najboljša kapljica za želodec. 1238 2

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani.

Občni zbor je dné 18. julija 1904 odobril računski zaključek V. odseka.

Clani tega odseka dobivajo od **22. julija do 1. decembra 1904 svoje terjatve**, v kolikor niso obremenjene s predujemi, izplačane pri blagajni društva vsak delavnik

od 9. do 12. ure dopoldne.

V Ljubljani, dné 21. julija 1904.

Ravnateljstvo.

1237 1-1

V letu 1856. ustanovljeni denarni zavod

„Obrtnega pomožnega društva“

registrirane zadruge z omejenim poroštvom

v LJUBLJANI, Židovske ulice h. št. 8 1176 17-2

sprejema hranilne vloge in jih izplačuje vsak delavnik od polu 9. do 11. ure dopoldne ter od polu 5. do 6. ure popoldne s polnimi po

4 1/2 od sto

naraslimi obrestmi brez odbitka rentnega davka, katerega za vložnike društvo samo plačuje.

Rezervni zaklad, ki tvori društva lastno premoženje, znaša 114.845 kron.

Kisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.